

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XXXVIII Blg. 4
Pebrero 21, 2007
www.philippinerevolution.org

Editorial

Layi sa terorismo, ibasura

Hugot nga ginakundenar sang Partido Komunista sang Pilipinas kag bug-os nga pumulyong Pilipino ang baraghal nga pagduso sang rehimeng US-Arroyo nga mangin layi ang “anti-terror bill” (ATB). Isa ini ka hayagan nga pasista nga tikang nga wala’y liwan nga tinutuyo kundi ga-

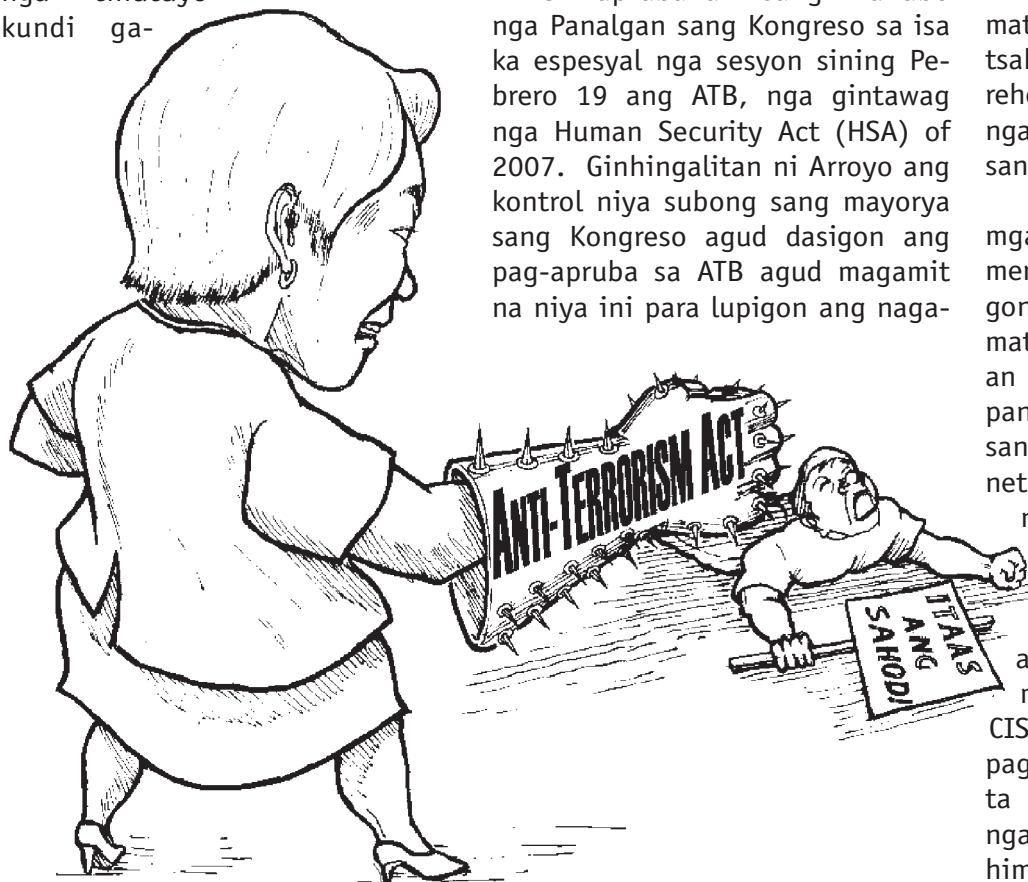
miton sang lubos ang kabangis sang estado agud lupigon kag papason ang mga patriyotiko, demokratiko kag progresibong pwersa kag sin-o man nga nagakontra ukon nagapamatuk sa nagaharing papet kag reaksyunaryong rehimen kag sistema.

Gin-aprubahan sang Manubo nga Panalغان sang Kongreso sa isa ka espesyal nga sesyon sining Pebrero 19 ang ATB, nga gintawag nga Human Security Act (HSA) of 2007. Ginhingalitan ni Arroyo ang kontrol niya subong sang mayorya sang Kongreso agud dasigon ang pag-apruba sa ATB agud magamit na niya ini para lupigon ang naga-

singki nga mga protesta nga sigurado nga magagrab pakatapos sang Mayo batuk sa lapnagon nga pagpangdaya nga himuon sang Malakanyang sa eleksyon.

Lubos nga ginpasangkad sang HSA ang depinision sang “terorismo.” Nagapatuman ini sang mga silot kag restriksyon sa mga kinamatarung bisan sa mga ginasuspeksahan lang nga “terorista” nga pareho nga paglapas sa mga sandigan nga kinamatarung sibil sa idalum sang subong nga konstitusyon.

Ginbutang sini sa kamot sang mga pasistang upisyal sang rehimeng Arroyo ang gahum nga lupigon ang pinakabasehan nga kinamatarung sang pumuluyo sa ngalan sang “kontra-terorismo.” Pagapangunahan sang mga myembro sang masupog nga pasistang Cabinet Oversight Committee on Internal Security (COCIS) ang Anti-Terrorism Council. Magaserbi lang bilang dugang nga ligal nga tabon ang HSA sa dahan na nga ginahimo nga pagmandu kag pagdireher sang COCIS sang mga makangingidlis nga pagpamatay, pagkuot kag pamasista sa mga aktibista kag iban pa nga ginakabig nga kaaway sang rehimen.

**Mga tampok
sa isyu nga ini...**

Ang mapanglupig nga
Human Security Act
of 2007 PAHINA 3

Kahimtangan sang tawhanong-kinamatarung sa
Pilipinas, makaluluoy
PAHINA 4

Ang paglala
sang global warming
PAHINA 9

Ginasapawan kag ginabale-wala sang HSA ang anuman nga nauna nga layi kag signipikanteng probisyon sang konstitusyon bahin sa mga kinamatarung sibil, tawha-nong-kinamatarung, proseso kag papel sang sistemang hudisyal. Mas madamu nga upisyal sang militar kag gubyrno, halimbawa, ang mahatagan sang gahum nga manduan ukon magrekomendar nga dakpon ukon ipiton ang mga ginabansagan nga terorista.

Maathag nga tuyo sang HSA nga pahugon ang pumuluyo agud pungan ang hilway nga pagpahayag sang ila nga mga demanda kag pagduso sang ila nga kinamatarung. Ginadula sini ang anuman nga upang sa malapnagon nga pangurakot, wala'y patug-siling nga pagpanglupig kag putos pati tul-an ang pagkapapet sang rehimeng Arroyo. Pinakarget sini ang mga pwersang patriyotiko kag progresibo lakip ang mga partido nga nagapakigbahin sa eleksyon. Matabo man nga liwat nga makapungko ang ila nga representante sa Kongreso, pagagamiton ang bag-o nga layi agud sila prisohon, patyon ukon ipiton sa mga himu-himo nga basehan.

Maathag nga tuyo sang HSA nga pahugon ang pumuluyo agud pungan ang hilway nga pagpahayag sang ila nga demanda kag pagduso sang ila nga kinamatarung. Ginadula sini ang anuman nga upang sa malapnagon nga pangurakot, wala'y patugsiling nga pagpanglupig kag putos pati tul-an nga pagkapapet sang rehimeng Arroyo.

Ang pag-aprubar bilang layi sang mas mapanglupig nga HSA labi nga pagpadalum sang pangkalibutanon nga "gera batuk sa terorismo" sang rehimeng Bush kag pagsiguro ni Arroyo sang padayon nga suporta sang imperyalismong US sa iya rehimen. Sa pagpapas ukon paglupig sa mga demokratiko, progresibo kag kontra-imperyalistang pwersa, mas masiguro man ang pagpatuman sang labi pa nga pagpang-abuso kag pagpanglupig nga mga polisiya sa ekonomya para labi pa nga mahugakum sang mga imperyalista ang dunangmanggad sang Pilipinas kag mapuga ang masang mamumugon kag mangunguma kag mga nahanunga nga sahi.

Labi nga pasistang kakugmat ang nagahana sa pag-aprubar bi-

lang layi sang HSA. Lauman nga labi pa nga mangin makahas ang pagpanglupig batuk sa mga aktibistang nagahulag sa ligal nga patag, magadamu ang kaso sang patarasak nga pagpangdakop, labi nga magalala ang sistematikong pagpanglupig sa mga rali kag iban pa nga hublag protesta, ang arbitraryo nga paghalughog kag iban pa nga paglapak sa mga kinamatarung sibil. Sa idalum sang ginatawag nga "gera batuk sa terorismo," labi pa nga magalala ang mga kaso sang pagpamatay kag pagpangkuot. Sa pagkamatuod, ang HSA magaserbi nga ligal nga rason sa pag-sabwag sang mas malala, lapnagon kag mas hayagan nga terorismo sang estado batuk sa pumuluyo.

Hugot nga katungdanan sang demokratiko kag rebolusyonaryong kahublagan nga himuon ang tanan para pamatukan kag batuan ang HSA kag ang pagsabwag sang terorismo sang estado. Kinahanglan nga pamatukan ang pag-aprubar sini bilang layi paagi sa lapnagon, mabaskog kag ubos-kusog nga pagbatu sang malapad nga pumuluyo. Kadungan sini, pagasugataon ini sang labing masingki kag lapnagon nga pagpakig-away gerilya sang Bag-ong Hangaway sang Banwa bilang amot sa isganang paghima-kas sang pumuluyo agud pukanon kag silutan ang dalagkuan nga pasitang utok kag tagapatuman sang mga pulitikal nga pagpamatay, lapnagon nga terorismo kag iban pa nga makangingidlis nga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung. **AB**

<div data-bbox="142 1304 477 1402"> </div> <div data-bbox="118 1402 500 1432"> <p>Tuig XXXVIII Blg. 4 Pebrero 21, 2007</p> </div> <div data-bbox="118 1451 496 1537"> <p>Ang <i>Ang Bayan</i> ginabantala sa lengwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.</p> </div> <div data-bbox="118 1537 496 1621"> <p>Mahimo ini i-download halin sa <i>Philippine Revolution Web Central</i> nga makit-an sa:</p> </div> <div data-bbox="165 1621 446 1650"> <p>www.philippinerevolution.org</p> </div> <div data-bbox="118 1650 496 1822"> <p>Nagabaton ang <i>Ang Bayan</i> sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.</p> </div> <div data-bbox="142 1822 477 1879"> <p>Malab-ot kami paagi sa e-mail sa: angbayan@yahoo.com</p> </div>	<div data-bbox="555 1299 721 1337"> <h2>Kaundan</h2> </div> <div data-bbox="555 1365 1003 1875"> <table> <tr> <td>Editorial</td><td>1</td></tr> <tr> <td>Ang Human Security Act of 2007</td><td>3</td></tr> <tr> <td>Pagpanalakay sang pasistang estado</td><td></td></tr> <tr> <td>Ang tawhanong-kinamatarung sa Pilipinas</td><td>4</td></tr> <tr> <td>Paglapas sa tawhanong-kinamatarung sang mga minorya gin-imbestigaran sang UN</td><td>5</td></tr> <tr> <td>Upisyal sang Bayan Muna, ginpatay Himu-himo nga mga engkwentro sa Sulu</td><td>6</td></tr> <tr> <td>Madinalag-on nga opensiba sang BHB</td><td></td></tr> <tr> <td>4 ka ambus, ginlunsar sang BHB</td><td>7</td></tr> <tr> <td>Himbunanay nga Arroyo-Akbayan</td><td>7</td></tr> <tr> <td>Makinarya kag pondo sa pagpangdaya</td><td>8</td></tr> <tr> <td>Ang "Team Unity" ni Arroyo</td><td>8</td></tr> <tr> <td>Mga korporasyon sa US, nagapalala sa global warming</td><td>9</td></tr> <tr> <td>Ang umpisa kag katapusan sang global warming</td><td>10</td></tr> <tr> <td>Balita</td><td>11</td></tr> </table> </div>	Editorial	1	Ang Human Security Act of 2007	3	Pagpanalakay sang pasistang estado		Ang tawhanong-kinamatarung sa Pilipinas	4	Paglapas sa tawhanong-kinamatarung sang mga minorya gin-imbestigaran sang UN	5	Upisyal sang Bayan Muna, ginpatay Himu-himo nga mga engkwentro sa Sulu	6	Madinalag-on nga opensiba sang BHB		4 ka ambus, ginlunsar sang BHB	7	Himbunanay nga Arroyo-Akbayan	7	Makinarya kag pondo sa pagpangdaya	8	Ang "Team Unity" ni Arroyo	8	Mga korporasyon sa US, nagapalala sa global warming	9	Ang umpisa kag katapusan sang global warming	10	Balita	11
Editorial	1																												
Ang Human Security Act of 2007	3																												
Pagpanalakay sang pasistang estado																													
Ang tawhanong-kinamatarung sa Pilipinas	4																												
Paglapas sa tawhanong-kinamatarung sang mga minorya gin-imbestigaran sang UN	5																												
Upisyal sang Bayan Muna, ginpatay Himu-himo nga mga engkwentro sa Sulu	6																												
Madinalag-on nga opensiba sang BHB																													
4 ka ambus, ginlunsar sang BHB	7																												
Himbunanay nga Arroyo-Akbayan	7																												
Makinarya kag pondo sa pagpangdaya	8																												
Ang "Team Unity" ni Arroyo	8																												
Mga korporasyon sa US, nagapalala sa global warming	9																												
Ang umpisa kag katapusan sang global warming	10																												
Balita	11																												
<p>Ang <i>Ang Bayan</i> ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas</p>																													

Ang mapanglupig nga Human Security Act of 2007

1. Labing ginpasangkad ang depinisyon sang "terorismo." Ginakabig nga terorismo ang mga komon nga krimen nga ang tinutuyo "magsutsot kag magtuga sang lapnagon kag indi kina-andan nga kakugmat sa pumuluyo agud pwersahon ang gubyerno nga ihatag ang isa ka demanda nga lapas sa layi." Nakabutang sa Seksyon 17 nga mahimo ipadeklarar sang Department of Justice nga "terorista" sa anuman nga rehiyunal nga korte ang anuman nga organisasyon nga nagahimo sang mga "akto sang terorismo." Pamatbatan sang tubtub buhi nga pagkabilanggo ang sin-o man nga mapamatud-an nga naghimo sang krimen sang terorismo. Pamatbatan man sang tubtub buhi nga pagkabilango ang sin-o man nga kahimbon sa krimen. Ang mga kabulig sa krimen sentensyahan sang indi magnubo sa 17 ka tuig.

2. Pagtrato nga kriminal sa mga ginadudahan. Kabaliskaran sa mga garantiya sang Konstitusyon sang 1987, bisan ginadudahan pa lang ang isa ka indibidwal pwede dakpon nga wala sang mandamyento halin sa korte kag ibilanggo nga wala sang natalana nga kalawigon nga panahon. Pwede siya nga ibutang sa house arrest kon "wala sang mapag-on nga ebidensya" batuk sa iya.

Pag-aresto nga wala sang mandamyento kag wala sang natalana

nga kalawigon nga detensyon. Sandig sa Seksyon 18, ang mga ginadudahan nga indibidwal kag mga myembro sang mga organisasyon nga gindeklarar nga terorista pwede dakpon nga wala sang mandamyento kag prisohon sang tubtub tatlo ka adlaw nga wala ginakasuhan. Kabaliskaran man sa probisyon sang konstitusyon nga nagasaad nga korte lang ang may gahum nga magmandu sa pagdakop kag detensyon, kina-hanglanon lang sang PNP ang nakasulat nga mandu sang Anti-Terrorism Council agud dakpon kag ibilanggo ang isa ka suspek. Sandig man sa Seksyon 19, sa panahon nga may aktwal ukon may pamahug kunong teroristang atake, pwede pa nga palawigon sang lampas sa tatlo ka adlaw sang sin-o man nga upisyal sang gubyerno ang detensyon sang suspek.

Restriksyon sa pagbiyahe kag komunikasyon. Sa Seksyon 26, pwede nga magpyansa ang isa ka suspek apang mahimo nga ilimita ang iya nga kinamatarung nga magbiyahe sa sulod lang sang iya nga ginatartaran nga munisipalidad ukon syudad. Pwede man siya nga ipaidalum sa house arrest kag dumilian nga maggamit sang telepono, kompyuter ukon internet ukon anuman nga pamaagi sang pagpakig-angut sa bisan sin-o man sa gwa sang iya nga panimalay. Isa ini ka porma sang detensyon nga incommunicado nga ginadumilian man sa konstitusyon.

Sarbeylans kag paniktik. Sandig sa Seksyon 7, pwede nga ipaidalum sa sarbeylans kag paniktik ang sin-o man nga ginadudahan kag/ukon gina-akusahan nga indibidwal, mga organisasyon nga gindeklarar nga terorista kag mga indibidwal nga katapuan sini kag pati ang mga ginadudahan nga kahimbon nila.

Kon awtorisado sang korte, pwede nga pamatian, sablagan ukon irekord sang mga ahensya sang gubyerno ang tanan nga komunikasyon, mensahe, pag-istoryahanay, diskusyon kag sulatanay sa tunga sang mga katapuan sang mga organisasyon, asosasyon ukon anuman nga grupo nga gindeklarar nga terorista ukon sin-o man nga ginadudahan kag/ukon ginkasuhan nga indibidwal.

Kumpiskasyon sang pondo kag mga propyedad. Sandig sa pahanugot sang Court of Appeals, pwede nga usisaon kag buksan sang mga ahensya sang gubyerno ang rekord sang tanan nga mga bank account, deposito kag rekord sang sin-o man nga ginadudahan kag/ukon ginkasuhan nga indibidwal, mga organisasyon nga gindeklarar nga terorista kag mga indibidwal nga katapuan sini. Mahimo man nga mangalap sang impormasyon bahin sa mga bank account, deposito kag iban pa nga pinansyal nga rekord nga may angot sa pondo kag propyedad sang ginadudahan ukon ginaakusahan nga indibidwal ukon grupo. Sandig sa Seksyon 39, pwede nga kumpiskahon, isekwester ukon uyatan sang korte ang mga deposito sa bangko kag iban pa nga pinansyal nga propyedad sang sin-o man nga suspek.

3. Pagtukod sang Anti-Terrorism Council. Sandig sa Seksyon 53, tukuron ang Anti-Terrorism Council (ATC) nga amo ang magapatuman sang layi nga ini. Ang ATC pagalakipan sang mga masunod nga mga upisyal: Executive Secretary, mga sekretaryo sang Department of Justice, Defense, Foreign Affairs, Interior and Local Government kag Finance kag sang National Security Adviser. Magaserbi man nga kalihi-man sang ATC ang National Intelli-

Makaluluoy ang kahimtangan sang tawhanong-kinamatarung sa Pilipinas—UN rapporteur

Nakatalana nga ipubliko sa Pebrero 21 ni Phillip Alston, United Nations Special Rapporteur on Extrajudicial, Summary or Special Executions, ang panugod nga resulta sang iya imbestigasyon angot sa lapnagon kag sistemati-kong pagpamatay sang mga aktibista kag ila mga tagasuporta sa Pilipinas. Ini makaligad ang napulo ka adlaw na pakighinun-anon kag diskusyon niya sa nagkalain-lain nga grupo sa pungsod—lakip ang mataas nga upisyal sang AFP kag sang rehimen ng Arroyo kag mga tiglawas sang Karapatan kag mga kadugo sang mga biktima.

Ginabilang ni Alston nga mabunghahon ang iya nga pakighinun-anon sa mga himata sang mga biktima at Karapatan, kag nagdeklarar siya nga bastante na ang iya nga nakalap nga impormasyon agud maghimo sang report kag presentar sang mga rekomendasyon sa United Nations Human Rights Council. Ginhimutig niya ang akusasyon ni Justice Secretary Raul Gonzales nga *nabrainwash* siya sang mga maka-Wala nga kongresista kag mga organisasyong nagasakdag sa tawhanong-kinamatarung sa mga pakigpulong niya sa mga ini.

Sa una nga mga araw ni Alston sa Pilipinas, nakigpulong siya sa mga tiglawas sang gubyerno. Lakip sa mga ini ang mga myembro sang kabinete ni Arroyo, mga upisyal halin sa Human Rights Commission kag pati mataas nga upisyal sang PNP kag AFP. Nakigpulong man siya sa mga tiglawas sa Sng Korte Suprema.

Sining ulihi lang sang iya nga imbestigasyon nasugilanon ni Alston ang mga pamilya sang mga biktima kag mga organisasyong naga-

sakdag sa tawhanong-kinamatarung. May kahigayunan siya nga mainterbyu ang mga pamilyang sini sa Metro Manila, Baguio kg Davao City.

Sa imbestigasyon ni Alston sa Baguio City, ginsaysay kay Alston sang Hustisya, Cordillera Peoples Alliance kag Cordillera Human Rights Alliance ang nadokumento nila nga di-magnubo sa 20 kaso sang pamatay sa mga pungsodnon nga minorya halin 2001. Ginapausisa sang mga organisasyon nga ini kay Alston ang naging kondukta sang rehimen sa implementasyon sini sang anti-pumuluyo nga Oplan Bantay Laya. Ginkumpirma man sang Commission on Human Rights (CHR) sa Cordillera nga imbolbado ang pila ka suldalo kag pulis sa mga pagpamatay.

sadto man nga Pebrero 18, may 30 pamilya halin sa nagkalain-lain nga rehiyon sang Mindanao ang nagtilipon sa Davao City agud magsaysay sang ila nga mga testimonya kay Alston. Ginpresentar sang Karapatan-Southern Mindanao ang ila nga nakalap nga datos kag ebidensya sa 20 kaso sang paglapas sa tawhanong-kinamatarung.

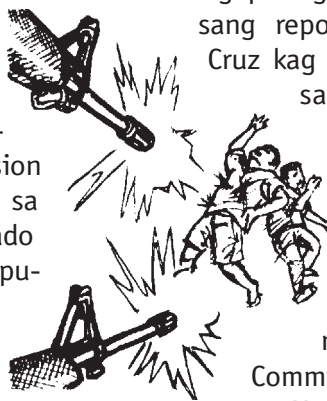
Ginsiling ni Alston nga "makaluluoy" ang kahimtangan sang tawhanong-kinamatarung sa pungsod kag nabudlayan na ang ang iya balatyang samtang ginapatian ang mga pagsaysay sang mga pamilya sang mga biktima.

Report sang Melo Commission, ginatago. Sa pihak sang pagpabutyag sang rehimen nga wala ini sang salabton sa mga pangpulitika nga pagpamatay, tuyo sini nga itago sa

pumuluyo ang report sang Melo Commission. Ginakakulbaan ni Arroyo nga lubos nga busision ang report nga ini, mahayag ang ginahimo nila nga pagtabon sa krimen kag mabusisi direkta nga responsibilidad niya kag iya mataas nga upisyal militar.

Lakip ang UN Commission on Human Rights kag ang European Union sa mga gudto tani nga taguan sang rehimen sang kopya sang report. Nadugangan naman sa mga nagapawagan para sa pagpaguwa sang report sanday Bishop Oscar Cruz kag Bishop Antonio Ledesma sang Catholic Bishops' Conference of the Philippines (CBCP). Bunga sang mabaskog nga bunaal, sining ulihi nagpasugot ang Malakanyang nga ipubliko na ang report sang Melo Commission.

Nagadamu nga biktima, nagapalawak na pakamalaut. Sa pagpanguna ni Papal Nuncio Fernando Filoni, mag-abot sa Pilipinas sining Pebrero 20 ang 15 tiglawas halin sa nagkalain-lain nga pungsod sa European Union kag Canada agud usisaon ang nagalala nga kahimtangan sang tawhanong-kinamatarung sa pungsod kag hibalo-bahin sa Melo Report. Ginaimbitahan man sila ni Gloria Arroyo sa desperadong tuyo sini nga pahamuton sa internasyunal nga komunidad ang kanyang rehimen. Gin-atubang sanday Archbishop Filoni sang mataas nga upisyal sang gubyerno kag sang AFP kag ginpangakuan nga hatagan sang kopya sang report sang Melo Commission kag iban pa nga malahalon nga dokumento. Pero sa baylo nga

talakayon ang mga kaso sang pagpamatay sa pungsod, ginatum-ukan lang sang AFP sa mga tiglawas ang kuno angtanay sang ligal nga kahublagang masa kag sang Partido Komunista ng Pilipinas kag BHB. Naghatag lang sila sang mga rason agud ipakita nga lehitimo ang mga pulitikal nga pagpamatay. tay.lang sa bansa.

Kasabay nito, kinundena rin ng Public Services International (PSI), isang pandaigdigang pederasyon ng mga unyon, ang mga pampulitikang pamamaslang sa bansa. Inihahalintulad ng PSI ang Pilipinas sa Colombia sa dami at tindi ng mga paglabag sa karapatang-tao. **AB**

Paglapas sa tawhanong-kinamatarung sang mga minorya, gin-imbestigahan sang UN

Nag-abot sa pungsod sadtong Pebrero 2 si Prof. Rodolfo Stavenhagen, “special rapporteur” sang United Nations para sa mga halambalanon sang mga minoryang pumuluyo, agud imbestigahan ang mga bag-ong kaso sang pangpulitika nga kalakasan kag pagpamatay sa mga pungsudnong minorya.

Ulihi nga nagkadto sa Pilipinas si Stavenhagen sadtong 2002. Nagsumite na siya sang report sadtong Disyembre 2002 kon sa diin ginsambit niya nga mabaskog ang protesta sa mga komunidad sang mga pungsudnong minorya bangud sila ginapalayas, ginakawatan kag ginadingutan sang mga rekurso kag dunang-manggad sa lupa sang ila nga mga katigulangan. Ginkundenar man niya ang direktang papel sang mga ahente sang estado sa paglapak sa tawhanong-kinamatarung kag ang nagadaku nga numero sang mga pagpamatay kag pagkuot sa mga kaaway sang rehimen.

Bangud sa iya nga report, nagpanugyan ang United Nations Human Rights Commission on Indigenous Issues sadtong 2003 sang mga rekomendasyon sa pagrespeto kag pagsiguro sa tawhanong-kinamatarung sang mga pungsudnong minorya kag mga ginalupig nga sektor. Sa pihak sini, wala pa sang napasar nga layi ang Kongreso bahin sa mga rekomendasyon nga ini bisan tuman kadamu na nga proponer nga layi angot sini ang ginsumite sang mga kongresista nga kabahin sa Bayan Muna, Anakpawis kag Gabriela. **AB**

Upisyal sang Bayan Muna sa Misamis Oriental, ginpatay

Apat ka tawo ang ginpatay sang mga armadong gaway sang estado sa pinakaulihi nga listahan sang *Ang Bayan* sang mga paglapas sang tawhanong-kinamatarung. Tampok sa mga biktima ang 74 ka tuig nga upisyal sang Bayan Muna sa Misamis Oriental nga ginpatay sining Pebrero 8. Natabo ang pagpamatay sa pihak sang presensya sang mga tiglawas sang United Nations sa Pilipinas para imbestigaran ang kahimtangan sa tawhanong-kinamatarung sa pungsod.

Pebrero 15. Wala’y kaluoy nga ginpatay sang mga elemento sang *death squad* sang rehimenng Arroyo si Farly Alcantara, 22, katapu sang League of Filipino Students (LFS) kag anay tagapamaba sini sa Camarines Norte. Ginluthang sang lima ka beses sa ulo si Alcantara sa atubangan sang Camarines Norte State College sa banwa sang Daet kon sa diin siya nagaeskwela. Pang-apat na siya sa mga militanteng lider estudyante nga ginpatay sa Bicol humalin 2001.

Pebrero 8. Ginpatay si Dalmacio “Tatay Daki” Gandinao, 74, *provincial coordinator* sang Bayan Muna sa Misamis Oriental kag pangulo sang Misamis Oriental Farmers Association. Mga alas-7 sang gab-i, gulpe lang nga ginsulod ang iya nga balay sang isa ka armado nga lalaki sa Salay kag malapitan siya nga ginluthang. Gintutukan kag ginpahog man ang iya nga asawa nga si Josefina, ang iya kabataan nga si Eric kag apo nga si KC nga sadto nagapanihapon.

Ginpangunahan ni Tatay Daki ang madamu nga kampanya sa pagpalayas sang pwersa sang AFP sa Salay. Isa siya sa pinakabaskog nga nagapamatuk sa pagtukod sang detatsment sa ila mga komunidad.

Bangud sa pagkapatay kay Gandinao, liwat nga ginapanawagan sang mga progresibo kag demokratikong organisasyon ang pagpalayas sang bug-os nga 8th IB nga ara sa Salay. Nagpasar man ang Sangguniang Panglalawigan sang resolusyon nga nagakundenar sa pagluthang kay Gandinao.

Si Gandinao ang ika-114 na nga katapu sang Bayan Muna nga biktima sang pulitikal nga pagpamatay halin sang magpungko sa pwesto si Arroyo sadtong 2001.

Pebrero 3. Gin-utod ang isa ka tudlo sa wala nga paa kag ginbakol sang mga elemento sang 302nd Scout Ranger Company si Jesus Anog, 28, isa ka mangunguma nga

taga-Brgy. Behind the Clouds, Sta. Cruz, Batuan, Bohol. Gin-akusahan sang mga suldado si Anog nga gerilya sang BHB.

Bag-o lang matapos sadto ang isa ka ambus sang BHB sa Batuan batuk sa Scout Rangers kon diin isa ka suldado ang napatay kag duha pa ang pilason.

Enero 25. Ginkuot si Felicidad Katalbas, 53, *project officer* sang Negros Rural Assistance Program, Inc. (NRAP) nga nakabase sa Dumaguete City. Ginkuot siya samtang nagabantay sang bus sa haywey sa atubang sang Kabankalan District Hospital sa Negros Occidental. Suno sa mga saksi, isa ka grupo nga pareho nakapanapton sang sibilyan ang pilit nga nagpasakay sa iya sa isa ka van. Ginapatihan nga mga elemento sang ISAFP/MICO 6 ang nagkuot kay Katalbas.

Enero 21-22. Duha ka sibilyan ang napatay kag tatlo pa ang napilasan sa ginapaggwa sang AFP nga armadong engkwentro sa tunga sang mga elemen-

to sang 17th IB kag sang BHB sa Brgy. Carrupian, Baggao Cagayan. Nagapanuma sadto sanday Edralin Gudoy kag Alvin Fuentes sang wala'y patugsiling nga ginpangluthang sang mga suldado. Nakit-an sang mga kaingod ang duguon nga si Fuentes kag ang bangkay ni Gudoy sa kaingod nga suba. Samtang ginakarga nila si Fuentes agud dal-on sa ospital, liwat sila nga ginpalukpan sang mga suldado. Naigo liwat si Fuentes, nga gilayon niya nga ginkamatay samtang nadaplisan sa kamot si Sony Buco, isa sa mga nagtabang.

Gin-agaw sang mga suldado ang mga bangkay kag samtang nagalantaw ang mga residente, gintupad ang mga ini, ginbutangan sang mga armas kag iban pa nga personal nga kagamitan kag ginkuhaan sang litrato agud ipakita nga daw itsura man sang mga katapu sang BHB. Ginpahog sang militar ang mga residente kag pilit nga ginapabakwet sa lugar.

Sandig sa nakalap nga report sang mga organisasyon nga nagaamlig sa tawhanon nga kinamatarung, naghi-nyo ang mga residente nga magbalik sa ila nga mga panimalay pagkaaga agud pakaunon ang ila nga mga ginsagod nga kahayupan kag magkuha sang ila nga kagamitan. Napulo ka residente ang ginmanduan nga magbalik sa ila nga baryo. Samtang nagahulat sang iban pa nila nga kaupdanan, ginpalukpan sang militar ang nakatipon na nga mga residente nga kadam-an kabataan. Duha ka babaye, sanday Rosemarie Tomas kag Aileen Quintos ang naigo sa pagpangluthang.

Ginapilit sang AFP nga mga myembro sang milisya sanday Gudoy kag Fuentes. Sanday Quintos kag Tomas naman mga katapu kuno sang BHB kag ang iban pa nga napilasan nga mga sibilyan "nadalasa" lang kuno sa ila nga operasyong militar. **AB**

Himu-himo nga mga engkwentro sa Sulu

Ginapabugal sang rehimeng Arroyo sadtong nagligad nga bulan ang pagkapatay sang napulo kuno ka elemento sang Abu Sayyaf sa isa ka oras nga engkwentro sa Patikul, Sulu sadtong Enero 18. Ini matapos man nga ipabugal sang rehimen, kakoro ang imperyalistang amo sini, ang pagkapatay sa lider sang Abu Sayyaf nga si Abu Sulaiman sadtong Enero 16. Ginakabig sang rehimen ang amo nga "kadalag-an" bilang pamatuod nga husto kag kina-hanglanon ang armado nga pagpasilabot sang US sa pungsod. Ginsundan pa ini sang pangako ni Gloria Arroyo sang paggamit sang "kamot nga salsalon" batuk sa bandido nga grupo. Apang kabaliskaran sa mga pahayag sang rehimen kag AFP, indi mga pwer-sa sang Abu Sayyaf kundi mga ordinaryong Moro kag mga myembro sang MNLF ang ginpatay sang mga tropa sang AFP sa magkatuhay nga mga insidente sadtong Enero 18. Sila direkta nga mga bikti-ma sang "gyera kontraterorismo" nanday Bush kag Arroyo.

Suno sa mga organisasyon sa Jolo nga nagaganapin sang tawhanon nga kinamatarung, lima sa mga ginpatay mga katapu sang Moro National Liberation Front (MNLF). Apat naman ang mga inosenteng sibilyan.

Tatlo ka katapu sang MNLF ang napatay sang

palukpan sila sang mga suldado sa Timpok, Patikul, Sulu mga alas-12 sang udto sadtong Enero 18. Nagbayluhanay lupok ang sadto nagaagi sa baryo nga isa ka platun sang Philippine Marines sa mga katapu sang MNLF nga nagahalo sang semento para sa ila nga ginatukod nga balay. Bisan madamu sang nakasaksi sa aktwal nga natabo, gin-deklarar sang AFP nga "lehitimong aksyong militar" batuk sa Abu Sayyaf ang insidente.

Pila ka minutos matapos ini, ginpalukpan man sang mga suldado ang isa ka pangpasahero nga minibus nga may sakay nga walo ka tawo sa haywey paggwa sang Timpok. Lima sa mga pasahero ang namatay bangud sini. Duha sa mga ini, ang mag-ama nga Usman, mga myembro man sang MNLF. Ang iban pa, ang drayber sang minibus, ang iya nga 12 ka tuig nga anak kag isa pa ka pasahero.

Sang mahibal-an ni Sarail Jaynaltul, 90, ugangan kag lolo sang mag-ama nga Usman, ang insidente, akig nga ginsugod niya ang kampo sang Marines nga nabalitaan niya nga nagpatay sa ila. Ginluthang siya sang mga suldado antes pa man siya makasulod sa kampo. Ang solo nga bitbit ni Jaynaltul sadto isa ka nahot nga kahoy. **AB**

4 ka ambus, ginlunsar sang BHB

Indi magnubo sa walo ka elemento sang kaaway ang napatay sa lima ka magkatuhay nga ambus sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa Oriental Mindoro, Samar, Northern Samar kag Bohol sining Pebrero. Duha ka riple man ang gin-entregar sa BHB sang isa ka elemento sang CAFGU nga nagsanib sa Pulang hangaway sa Misamis Oriental.

Sa Oriental Mindoro, tatlo ka pulis ang napatay sang ambusan sila sang mga Pulang hangaway sang BHB sa Brgy. San Juan, Bula-lacao, Oriental Mindoro sining Pebrero 16.

Sa Northern Samar, indi magnubo sa duha ka suldado kag isa ka elemento sang CAFGU ang gilayon nga napatay kag madamu nga iban pa ang malubha nga napilasan sang ambusan sang isa ka iskwal sang Rodante Urtal Command sang BHB ang 13 ka elemento sang 52nd IB sadtong Pebrero 6, alas-2:30 sang hapon. Nagapatrolya ang nasambit nga mga suldado sa Brgy. Paticua, Catarman sang sila ang maambusan. Isa ka gerilya sang BHB ang napilasan sa masobra 30 ka minuto nga inaway. Ang 52nd IB ang rekruter, handler kag controller sang mga porma-

sang mga kriminal kag mga malain nga elemento nga gina-organisa, gina-armasan kag ginagamit sang militar sa pagpamahog sa mga sibilyan.

Samtang, sa prubinsya sang Samar, isa ka suldado ang napatay sang ambusan sang mga gerilya sang BHB ang mga elemento sang 543rd Engineering Construction Bat-talion sadtong Pebrero 2 sa Brgy. Libertad, Matuguinao. Nagapatuman ang nasambit nga yunit militar sang progra-mang "kontra-insurhensya" sang rehimeng US-Arroyo, ang KALAHÍ (Kapit bisig Laban sa Kahirapan) sang sila ambusan. Ginagamit sang militar ang KALAHÍ agud sud-lon ang mga lugar nga gina-dudahan nga base sang BHB.

Sa Batuan, Bohol, isa ka suldado ang napatay kag duha pa ang napilasan sang ambusan sang mga Pulang hangaway sang Chocolate Hills Command sang BHB ang mga elemento sang 1st Scout Ranger Battalion sang Special Operations Command sang Philippine Army sadtong Pebrero 3. Wala sang kaswalti sa bahin sang BHB.

Daku nga tampa sa militar ang natabo bangud ma-lawig na nga ginapabugal sang AFP nga nagaluya na kuno ang BHB sa Bohol. Sa Misamis Oriental, duha ka M16 ang gin-entregar sa Eking Balacuit Command sang BHB sining Pebrero 19 sang magsanib sa mga Pulang hangaway si Parai Gonzales, isa ka elemento sang CAFGU. Si Gonzales naka-asayn sa detatsment sang 8th IB sa Barangay Alipuatón, Salay. **AB**

syon sang CAFGU sa Northern Samar. Sila ang utok sa pagrekrut

Himbunanay nga Arroyo-Akbayan ginkundenar sang Bayan Muna

Hugot nga ginkundenar sang BAYAN kag Bayan Muna ang himbunanay sang kampo nga Arroyo kag grupo nga Akbayan agud gub-on kag kuhaon sa eksena ang mga progresibong partido sa maabot nga eleksyon. Sang Pebrero, gintilawan sang Akbayan nga ipadiskwalipika ang Bayan Muna, Gabriela kag Anakpawis sa akusasyon nga imbolbado kuno ang mga ini sa pagpamatay sang mga myembro sang Akbayan sa Nueva Ecija. Tatlo ka balo ang naggwa kag nakaputos ang itsura nga ginpaatubang sang Akbayan sa midya agud akusahan ang tatlo ka progresibo nga partido sang pagpamatay sa ila nga mga asawa sa Bongabong, Nueva Ecija halin 2001-2004.

Nahibal-an sang Bayan Muna kag iban pa nga tuyo lang sini nga gub-on ang maayo nga pa-ngalan sang mga progresibong partido kag piangon ang ila nga kampanya. Bal-an man nila nga kabahin lang ini sang mahigko nga kampanya sang rehimen kag sang AFP batuk sa mga progresibong partido. Antes pa man buy-an sang AFP ang ila nga mga alipures sa Akbayan, nakabaton na sang im-pormasyon ang Bayan Muna nga himuon sang rehimeng Arroyo ang tanan agud madiskwalipikar ang mga progresibong partido.

Kadungan sang padihot sang Akbayan, magahapag sang kaso sa diskwalipikasyon ang PNP batuk sa Bayan Muna, Gabriela kag Anakpawis base sa mga huwad nga dokumento nga nabaton sini. Malisyoso nga ginangut sang PNP ang mga Partido nga ini sa BHB. **AB**

Makinarya kag pondo sa pagpangdaya, nakakasa na

Pila ka adlaw antes mag-umpisa ang kampanya sa eleksyon, gin-apoynt ni Arroyo si Hermogenes Ebdane, anay hepe sang Philippine National Police, bilang Secretary of National Defense. Kaangay ni Lt. Gen. Hermogenes Esperon, hepe sang Armed Forces of the Philippines, si Ebdane kalakip sa mga imbolbado sa kontrobersyang "Hello Garci." Nabuyagyag siya didto bilang isa sa mga kahimbon ni Virgilio Garcillano, anay upisyal sang Comelec, sa pag-ayos sang resulta sang eleksyon sang 2004 sa Mindanao. Si Ebdane man ang nagtago kay Garcillano sadtong nadula ini sa mata sang pub-liko sa sulod sang lima ka bulan.

Paagi kanday Ebdane kag Esperon, ginalauman nga liwat nga gamiton ang pulis kag militar sa himuon nga pagpangdaya sang hubon nanday Arroyo sa maabot nga eleksyon, kaangay sang ginhimo ni la sadtong May 2004. Nakig-himbon si Ebdane sa COMELEC agud padayon nga mahatagan sang kahilwayan ang pagpangsilabot sang AFP sa eleksyon paagi sa pagpagamit sang mga salakyan kag pagpa-ngapin kuno sa transportasyon sang mga balota.

Samtang, namanipular sang Ombudsman

nga maluwas ang mga upisyal sang COMELEC nga imbolbado sa nagkalain-lain nga kaso sang korapsyon, kalakip ang maanomalya nga P1.3 bilyon nga kontrata nga ginhatag sini sa MegaPacific para kuno sa mekanisasyon sang eleksyon sadtong 2004. Indi lang simple nga nagpabilin sa COMELEC ang mga upisyal sini nga nabuyagyag nga kahimbon ni Garcillano sa pagpangdaya para kay Arroyo sadtong 2004, ginhatagan pa sila sang promosyon.

Gani indi katingalahan nga lapnagon ang wala sang salig nga pumuluyong Pilipino sa COMELEC. Suno sa pinakaulihi nga surbey nga ginhimo sang Ibon Foundation, 71% sang pumuluyo ang wala nagapati nga may ikasarang ang COMELEC nga magpatuman sang isa ka limpyo kag wala sang dinayaay nga eleksyon.

Samtang, gindali-dali sang mga alipures ni Arroyo nga aprubahan sa Kongreso ang layi para sa pagpalawig pa sang prangkisa sang PAGCOR sa idalum sang direkta nga pagdumala kag kontrol sang Malakanyang. Ginalauman nga gamiton liwat nanday Arroyo ang pondo sang PAGCOR para sa pangangampanya, pagpangsuhol kag pagpangdaya sa eleksyon. **AB**

"Team Unity," nagakaramaal nga gintukod ni Arroyo

Hayagan nga nagpangsuhol ang kampo ni Arroyo sang mga pulitiko halin sa oposisyon kag mga popular nga artista agud matukod ang listahan sang mga kandidato sini para senador. Kinahanglanon gid sang kampo ni Arroyo ang popularidad sang mga ini agud mapasaka ang bagsak nga kredibilidad sang kaugalingon sini nga mga kandidato kag agud tabunan ang madamu nga pagpakamalaut kag akusasyon sa rehimen.

Gintanyagan sila ni Arroyo sang tig-P150 tuhtub P250 milyon nga pondo sa pagpangampanya, wala sang pugong nga paggamit sang mga helikopter sang AFP, pagsabat sang administrasyon sa mga patalastas sa radyo, telebisyon kag pahayagan, pagpatampok sa mga kandidato sa mga prog-rama sa telebisyon kag radyo sang gubyrno kag labaw sa tanan, ginpangakuan nga hi-muon sang Malakanyang ang ta-nan agud ma-

siguro ang pag-daog nila.

Kalakip sa ginsuhulan ag mga kandidato nga ginbalibadan na sang oposisyon, kaangay sang mga daan nga senador nga sanday Vicente Sotto kag Tessie Oreta, amo man

ang mga alang-alang nga maki-oposisyon kag alang-alang nga maki-administrasyon nga reeleks-yunista nga senador nga sanday Joker Arroyo, Ralph Recto kag Edgardo Angara.

AB

Mga korporasyon sa US, nagpalala sa global warming

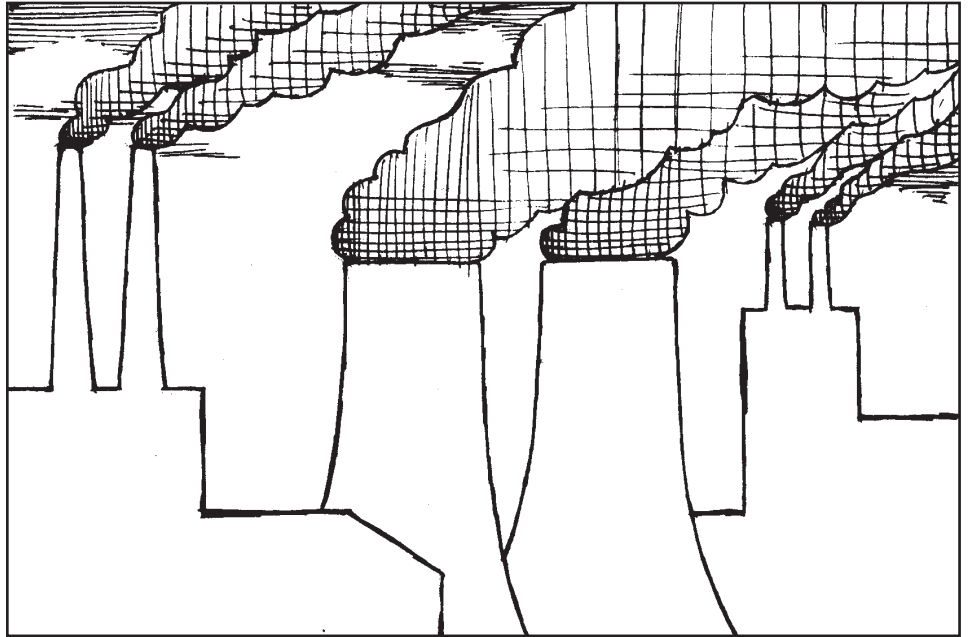
Ginpaggwa sang Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) sang United Nations sadtong Pebrero 2 ang ikaapat nga report sini bahin sa problema sang global warming ukon pag-init sang klima sang kalibutan. Ginbase ang report sa natipon nga panalawsaw sang ginatos-gatos ka nagapanguna nga syentista nga ispesyalista sa mga pagbag-o sang klima.

Gintumod sang mga syentista nga gintipon sang IPCC halin sa 113 ka pungsod nga ang ginakabalakan nga pag-init sang klima sa kalibutan, labina sining ulihi nga 50 ka tuig, bunga indi pa pangunahon sang mga natural nga kabangdanan, kundi sang pagkahilo kag pagguba sang tawo sa kapalibutan. Pangunahon nga kabangdanan sini ang labing pagdamul sang mga greenhouse gas sa atmospera sang kalibutan (lanta-won ang kaangut nga artikulo).

Mas o menos 25% sang ginabuga nga greenhouse gas sa kalibutan naga-halin sa US kon diin makit-an ang pinakadaku nga industriya nga nagaproseso kag nagagamit sang petrolyo kag kulang sang epektibo nga mga regulasyon agud kontrolon ang polusyon nga tuga sang mga ini.

Ini ang kabangdanan kon ngaa tub-tub subong indi magpaidalum ang US sa Kyoto Protocol. Ang Kyoto Protocol isa ka pangkalibutanon nga kasug-tanan nga natukod sadtong 1997 nga nagatalana sang programado nga pagkontrol kag pagbuhin sang ginabuga nga carbon dioxide kag lima pa ka pangunahon nga greenhouse gas sang 5% halin 1999 tubtub 2012. Sa subong 169 na ka mga pungsod ang naka-pirma sa kasug-tanan.

Bangud sini nagabaskog ang presyur kay Pres. George W. Bush sang US nga magpakuno-kuno nga nagakabalaka man siya sa global warming. Nagpahayag siya sang san-o lang nga wala niya ginapahigad ang usapin ilabi na ma-

tapos naggwa ang report sang IPCC. Apang kadungan sini, ginapaggwa ni Bush nga wala pa napirmi kag dapat pa nga tun-an kon ano gid bala ang kabangdanan sang global warming.

Halin sang magpungko siya sa pwesto sadtong 2001, wala untat nga ginapaggwa ni Bush nga indi ang US ang pangunahon nga dapat basulon sa pagdamul sang mga greenhouse gas sa atmospera. Agud tabunan ang malain nga rekord sini, hungod nga ginlikom ni Bush sa publiko ang matuod nga lebel sang pagbuga sang mga greenhouse gas sa US paagi sa paglikom sang report bahin diri. Gani hayagan ang kabutigan ang ginapahayag subong ni Bush nga halin 2000, isa ang US sa may pinakamaayo nga rekord sa bug-os nga kalibutan sa pagkontrol sang mga greenhouse gas.

Sang san-o lang wala sang ginapakita nga desisyon si Bush nga aksyunan ang usapin. Sa baylo, padayon ang iya nga matig-a nga pagpamatuk sa anuman nga tikang nga mag-obliga sa mga kumpanyang Amerikano nga kontrolon kag buhinan ang mga greenhouse gas nga ila nga ginabuga.

Ang matuod nga gina-protektahan sang gubyernong Bush amo ang interes sang mga monopolyong kapitalistang Amerikano labina sa industriya sang langis kag kuryente nga pareho nga nagapamatuk sa anuman nga pagkontrol sang estado sa ila nga pagbuga sang mga greenhouse gas. Ginbalabagan sang mga monopolyong kapitalista ang paghimo sang amo nga mga tikang bangud kabaliskaran ini sang ila nga interes.

Ang anarkiya sa produksyon kag wala sang kabu-sugan nga paglagas sang ga-nansya sa sistemang kapitalista ang direkta nga nagatugal sang makahalalit nga pag-init sang klima sa kalibutan. Sa ngalan sang ganansya, gubon sang mga monopolyo kapitalista ang kapa-libutan kag bisan mismo ang buwasdamlag sang bug-os nga katawhan.

Kon amo masasawata lang ang global warming kon ubos kusog nga maghulag ang prole-taryado kag pumulu-yo agud ba-tuan kag tapuson ang monopolyo kapitalismo nga amo ang matuod nga kabangdanan sang problema.

AB

Ang puno kag punta sang nagainit nga klima sa kalibutan

Ang kalibutan ginaputos sang isa ka uslob sang hangin nga gina-tawag nga atmospera. Maluwas sa nitrogen kag oxygen, kalakip sa atmospera ang mga kemikal nga ginatawag nga greenhouse gas kaangay sang carbon dioxide, methane, nitrous oxide kag iban pa.

Ang mga greenhouse gas sa atmospera nagaserbe nga harang agud makulong kag indi makatakas pabalik sa kahawaan ang bastante nga init halin sa adlaw agud mabuhi ang mga kahayupan kag tanum sa lupa. Kon wala ang nasambit nga mga greenhouse gas, wala sang anuman nga mabuhi sa kalibutan bangud sang sobra nga lamig.

Apang kon masyado kadamul ang nasambit nga mga greenhouse gas sa atmospera, daku na nga bahin sang init ang makulong sa kalibutan. Lubos naman sini nga painiton ang klima nga makahalalit man sa tanan nga kabuhi.

Nagadamul subong ang mga greenhouse gas nga ini ilabi na ang carbon dioxide bangud sa aso halin sa mga panggatong kaangay sang petrolyo kag karbon (coal) nga ginagamit pangunahon sa mga industriya sang dalagku nga kapitalista. Nagapalala pa sini ang pagkalbo sang katalunan nga amo tani ang duna nga magasala sang carbon dioxide. Labi nga nangin makahalalit ang ginadala sang dalagku nga kapitalista nga pagpanghalit sa kapalibutan sining nagligad nga isa ka siglo. Hugot nga nagabalibad ang mga imperyalista nga kontrolon ang paggamit sang petrolyo kag karbon. Nagapakatig-a sila sa wala'y patugsiling nga paggamit sang amo nga mga panggatong sa pihak sang mas malimpyo nga alternatibo kaangay sang hydroelectric, solar kag nuclear power.

Nag-umpisa ang patimbulo sang direksyon sang temperatura sa kalibutan sadtong bataon pa ang sistemang kapitalista sa tunga-tunga sang siglo sang 1700 sang mag-umpisa ang lapnagon nga paggamit sang amo nga panggatong agud paandarun ang mga industriya. Indi hamak nga mas madasig ang pag-init sang klima sang kalibutan sining nagligad nga 20 ka tuig.

Nagasunsun nga mga trahedya. Ginatantya sang mga syentista nga mag-ataas sang 2-11.5° Fahrenheit (1.11-6.39° Sentigrado) ang temperatura sang kalibutan pag-abot sang 2100.

Bangud sang nagalala nga init, nagadasig ang pagkatunaw sang mga yelo nga bahin sang dagat sa napunta nga naaminhan kag nakatungdan sang kalibutan. Nagaresulta ini sa padayon nga pagdalum sang kadagatan nga nagapamahog nga maglamon sang pinkamanubo nga kadutaan sang kalibutan.

Ang mas mataas naman nga temperatura sa ibabaw sang kadagatan nagadala sang mas mabaskog kag mas makahalalit nga mga bagyo kag buhawi. Talalupangdon ang kadakuon sang halit nga dala sang bagyo sa nagkalain-lain nga bahin sang kalibutan sining nagligad nga pila ka tuig.

Samtang ang ila nga lugar ginahalitan sang mga baha, ang iban naman ginalapdos sang tig-ilinit kag grabe nga taggulutom kag kawawad-on sang tubig nga mainom. Ginatantya nga madugangan pa sang 200-600 milyon ka tawo ang madulaan sang may makaon kag 1.1-3.2 bilyon pa ang maubusan sang ilimnon nga tubig pag-abot sang 2080. AB

Liwat nga pagbukas sang Lafayette, ginpakamalaut

HUGOT nga ginkundenar sang pumuluyo sang Rapu-rapu, Albay, mga tawong- simbahan kag organisasyong pangkapalibutan ang pag-sugot sadtong Pebrero 8 sang Department of Environment and Natural Resources (DENR) nga liwat nga buksan ang Lafayette Polymetallic Project. Matandaan nga gin-pauntat ang operasyon sang Lafayette sadtong Oktubre 2005 matapos nagguba ang mine tailings dam sini nga nagtuga sang hilo sa dagat kag ginkamatay sang madamu nga isda sa palibot sang Rapurapu.

Maluwas sa mga rali, martsa kag nagkalain-lain nga porma sang protesta, nagape-tisyon subong ang mga taga-Rapu-rapu sa mga bangko nga nagapondo sa Lafayette kaangay sang ABN AMRO, isa ka bangko nga nakabase sa The Netherlands, ANZ (Australia and New Zealand Banking Group) kag Standard Chartered nga untaton ang pagpinansya sa kumpanya bangud sa halit sa kabuhi, palangabuhian kag kapalibutan nga ginadala sini.

NAPOCOR, nagsulod sa maanomalya nga mga kontrata

DUGANG nga paantus na naman sa pumuluyo ang bag-ong maa-nomalya nga kontrata nga gin-sudlan sang NAPOCOR. Nag-sulod sa 10 ka tuig nga kontrata ang pre-sidente sang NAPO-COR nga si Cyril del Calar sa Lanao Hydro Development Corp. (LHDC) kag Kephilco-Salcon (Kepco) agud buligan ang mga independent power producer (IPP) nga ini nga ibaligya ang mga suplay nila nga kuryente.

Ang LHDC isa ka lokal nga kumpanya sang kuryente sa Mindanao

nga matukod sang panibag-o nga 225-megawatt hydropower plant sa Agus, Lanao. Gin-tukod ini sang anay matag-as nga upisyal sang NAPOCOR nga nagresayn agud tukuron ang LHDC kag makakuha sang mga espesyal nga napaboran nga kontrata sa NAPOCOR kahimbon ang mga nabilin nila nga upisyal didto. Samtang, ang Kepco isa ka Koreano nga kumpanyang kasosyo sang Salcon sang Cebu nga matukod sang 200-megawatt coal-fired power plant sa Cebu nga kuluhaan sang kuryente sang Cebu-Negros-Panay.

Kabaylo sang komisyon, ginpresyur subong sang NAPOCOR ang mga distribution utility kag electric cooperative sa nasambit nga mga lugar nga magbakal sang kuryente sa LHDC kag Kepco bisan mas mahal ang ginabaligya nila nga kuryente. Ang LHDC nagabaligya sang kuryente sa balor nga P4.32/kwh umpisa 2011 ukon doble sang balor nga aprubado sang Energy Regulatory Commission para sa Mindanao (P2.1030/ kwh).

Nagapakuno-kuno sanday Energy Secretary Raphael Lottilla kag Power Sector Assets and Liabilities Management Corp. president Nieves Osorio nga may kahalabtan sila sa kontrata. Bisan pa ginadumilian sa idalum sang bulok nga Electricity and Power Industry Reform Act (EPIRA) ang pag-sulod sang NAPOCOR sa mga bag-ong kontrata sa pagbakal sang kuryente, nakakita gihapon sang lusot ang mga upisyal sang NAPOCOR kag mga kahimbon nila nga kumpanya nga magkamal sang dalagku nga komisyon kag ganansya. AB

Isa ka tampa sang mga taga-PMA kay GMA

PATIMAAN sang malala na nga pagkahamulag ni Gloria Arroyo mangin sa establisimentong militar, maayo nga ginamuma sang mga alumni sang Philippine Military Academy (PMA) si Senate President Manuel Villar sang magdiskurso siya bilang pangunahon nga bisita sa alumni homecoming sang PMA sa Baguio City sining Pebrero 17. Ini sa pihak sang pagtinguha sang Malakanyang nga ipabawi sa mga taga-PMA ang imbitasyon sa oposisyu-nistang senador. Sang wala magsugot ang mga alumni sang PMA sa gusto nanday Arroyo, gintinguhaan naman sang Malakanyang nga himuon nga malamig ang pagbaton kay Villar paagi sa pagmandu nga indi pagsab-itan sang welcome streamer para sa iya. Ang tanan nga ini ginbalibadan sang mga taga-PMA nga nagpahog nga mag-walk out kon bastos ang pagtrato kay Villar.

Sa pihak nga bahin, pangungutya ang sabat sang pila ka alumni sang PMA sang sambiton ang pangalan ni AFP Chief of Staff Gen. Hermogenes Esperon Jr. sa programa.

Ginpakamalaut ni Villar sa iya nga diskurso ang hagna nga charter change sang Malakanyang nga kuno ginahimo agud dulaon ang Senado kag pungan ang paglunsar sini sang mga imbestigasyon sa mga anomalya nga ginasudlan sang gubyernong Arroyo.

Nagasingki nga pagbatu sang pumuluyong Iraqi

NAGASINGKI ang pagbatu sang mga Iraqi sining Pebrero matapos imandu ni US Pres. George Bush ang pagdugang sang 21,000 tropang Amerikano sa Iraq. Anum na ka helikopter sang US ang ginpabagsak sang mga gerilyang Iraqi. Sining una nga semana lang sang Pebrero, 34 na ka suldado sang US ang napatay sa mga inaway sa nagkalain-lain nga bahin sang Iraq. Naglab-ot na sa 334 ka pwersa sang US ang nagakapatay sa sulod lang sang apat ka bulan (Oktubre 2006-Enero 2007).

Samtang, labing nagasingki ang pag-antus sang mga sibilyan nga Iraqi. Sandig sa report sang UN High Commissioner for Refugees, ginatantya nga nagalab-ot na sa 2.7 milyon ka pumuluyo ang nagbakwet halin sa Iraq kag posible nga madugangan pa ini sang isa pa ka milyon sa masunod nga anum ka bulan bunga sang ginalunsar nga “pagpanglimpyo” sang mga tropang Amerikano sa Baghdad.

Sa US, hayagan nga ginkastigo sang Kongreso sining Pebrero ang pagpadala ni Bush sang dugang nga mga tropa sa sadtong Enero. Bisan ang mga kapartido ni Bush nag-upod sa mayorya sang mga kongresista sa pagkunderar sa padayon nga pagsakop sa Iraq kag pagkagguba sang imprastruktura kag palangabuhian sini.

Ekonomya sang US, padayon nga nagakamusdok sa krisis

NAGAPADAYON ang pagtuhaw sang mga palatandaan sang krisis sa ekonomya sang US. Sang Enero, naglab-ot na sa \$784 ka bilyon ang depisit sa baligyaanay sang US—buot hambalaon mas daku ang gasto sini sa pag-import sang mga produkto sangsa ginakita sini sa pag-eksport sadtong nag-ligad nga tuig. Panglima ka tuig na ini nga ginabalbal sang nagadaku nga depisit sa baligyaanay ang US. Nagasaka man ang reyt sang wala trabaho bangud nagasundanay ang pagsara sang mga kumpanya nga nagakalugi. Sini lang nga Pebrero 14, gin-anunsyo sang Daimler-Chrysler, isa sa pinakadaku nga kumpanya nga nagahimo sang kotse nga magabuhin na ini sang 13,000 ka mamumugon bangud sang pagkalugi. Ginatantya nga 9,000 sini ang yara sa mga planta sang Chrysler sa US.

ANG**Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XXXVIII Blg. 4
Pebrero 21, 2007
www.philippinerevolution.org

Editorial

Layi sa terorismo, ibasura

Hugot nga ginakundenar sang Partido Komunista sang Pilipinas kag bug-os nga pumuluyong Pilipino ang baraghal nga pagduso sang rehimeng US-Arroyo nga mangin layi

ang “anti-terror bill” (ATB). Isa ini ka hayagan nga pasista nga tikang nga wala’y liwan nga tinutuyo kundi gamiton sang lubos ang kabangis sang estado agud lupigon kag papason ang mga patriyotiko, demokratiko kag progresibong pwersa kag sin-o man nga naga-kontra ukon nagapamatok sa nagaharing papet kag reaksyunaryong rehimen kag sistema.

Gin-aprubahan sang Manubo nga Panalغان sang Kongreso sa isa ka espesyal nga sesyon sining Pebrero 19 ang ATB, nga gintawag nga Human Security

Act (HSA) of 2007. Ginhingalitan ni Arroyo ang kontrol niya subong sang mayorya sang Kongreso agud dasigon ang pag-apruba sa ATB agud magamit na niya ini para lupigon ang nagasingki nga mga protesta nga sigurado nga maga-igrab pakatapos sang Mayo batuk sa lapnagon nga pagpangdaya nga himuon sang Malakanyang sa eleksyon.

Lubos nga ginpa-sangkad sang HSA ang depinisyon sang “terorismo”. Nagapatuman ini sang mga silot kag restriksyon sa mga kinamatarung bisan sa mga ginasuspetsahan lang nga “terorista” nga pareho nga paglapas sa mga sandigan nga sibil nga kinamatarung sa idalum sang subong nga konstitusyon.

Ginbutang sini sa kamot sang mga pasistang upisyal sang rehimeng Arroyo ang gahum nga lupigon ang pinakababahan nga kinamatarung sang pumuluyo sa ngalan sang “kontra-terorismo.” Pagapangunahan sang mga myem-bro sang sagadsarin nga pasistang Cabinet Oversight Committee on Internal Security (COCIS) ang Anti-Terrorism Council. Magaserbe lang bilang dugang nga ligal nga tabon ang HSA sa daan na nga ginahimo nga pagmandu kag pagdireher sang COCIS sang mga makangridlis nga

Mga tampok sa isyung nga ini...

Ang mapanglupig nga Human Security Act of 2007

PAHINA 3

Kahimtangan sang tawhanon nga kinamatarung sa Pilipinas, kalunos-lunos

PAHINA 4

Ang paglala sang global warming

PAHINA 9

Mga instruksyon sa paglilimbag

1. Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.

2. Pag-*print* sa istensil:

- a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
- b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
- k) I-click ang **Properties**
- d) I-click ang **Advanced**
- e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
- d) Ituloy ang pag-*print*

3. Hinihikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa *angba-yan@yahoo.com*